

Werkvorm | TeamQ ZelforganisatieScan

Consent besluitvorming

Bij zelforganisatie hebben teams ruimte om zelf keuzes te maken. Als het gaat om besluiten die je als team moet maken, kan het best lastig. Want wie hakt de knoop door als het complex of spannend wordt?

Uitgangspunten voor effectieve besluitvorming zijn:

- Neem alle belangrijke perspectieven mee
- Neem bezwaren serieus
- Streef niet naar perfecte besluiten, maar naar “goed genoeg voor nu en veilig genoeg om te proberen”;

Met de Consent besluitvormingsmethode zorg je dat deze uitgangspunten geborgd zijn.

Consent besluitvorming ziet er als volgt uit:

Introduceer het voorstel

- **Ronde 1. Verhelderende vragen**
- **Ronde 2. Korte reactie**
- **Ronde 3. Ophalen van bezwaren**
- **Ronde 4. Integreren van bezwaren**

Vieren van het besluit

Overwegen van de zorgen

In deze methode neem je een besluit als een voorstel goed genoeg is, en veilig genoeg om te proberen. In de stappen van Consent ga je wel actief op zoek naar risico's en verbeteringen. Als iemand een gegrond bezwaar heeft, ga je samen op zoek naar de wijsheid achter het bezwaar. Met deze wijsheid probeer je samen het voorstel beter te maken. Maar je verspilt dus geen tijd in het zoeken van een oplossing die iedereen perfect vindt.

Voordat je een voorstel in een team ter besluitvorming inbrengt, is het belangrijk om te zorgen dat teamleden input hebben kunnen leveren op jouw voorstel. Tijdens de besluitvorming ga je dus niet weer het hele voorstel door akkeren en allerlei toevoegingen voorstellen. Je kijkt of het voorstel zoals het er ligt, goed genoeg is voor nu en veilig genoeg is om te proberen.

Stappen van Consent besluitvorming

Je begint met de inbrenger. **Hij of zij introduceert het voorstel.**

Daarna doorloop je een aantal rondes waarin de facilitator de inhoud en interactie strak stuurt.

Ronde 1. Verhelderende vragen

Wanneer je samen een besluit neemt, wil je zeker weten dat iedereen het voorstel goed begrijpt. In de ronde verhelderende vragen geeft de facilitator teamleden de kans om een vragen te stellen om het voorstel goed te begrijpen.

Ronde 2. Korte reactie

Na de vragenronde is er ruimte om aan te geven wat je van het voorstel vindt. Is dit een goed idee, word je er vrolijk van? Of juist niet? En waarom?

Ronde 3. Ophalen van bezwaren

In deze ronde ga je checken of er bezwaren zijn op het voorstel. Bij de Consent methode gebruik je hier handgebaren voor. De facilitator vraagt de deelnemers een vuist naar voren te steken om te stemmen. Wanneer alle vuisten zichtbaar zijn, telt hij af om gelijktijdig de stemmen te zien.

- Duim omhoog: Ik ben niet tegen het voorstel (dus ik geef consent);
- Handpalm omhoog: Ik heb een bezwaar (ik heb waarde toe te voegen);
- Handpalm wiegend: Ik heb een zorg (ik geef consent maar voeg graag iets toe om op te letten tijdens de uitvoering).

Ronde 4. Integreren van bezwaren

Bij elk bezwaar checkt de facilitator of het inderdaad een bezwaar, of toch een zorg is. Een bezwaar weegt namelijk zwaarder, je “weet zeker” dat het fout gaat, je hebt er ervaring mee of feitenkennis. Een zorg is een vermoeden, een idee, een gevoel. Bij een echt bezwaar vraagt de facilitator aan degene die het bezwaar uit of die een aanpassing kan voorstellen om het bezwaar weg te nemen. Hier kan hij ook de hulp van de groep voor ingeroepen.

Vieren van het besluit

Als alle bezwaren zijn ‘opgelost’ is er dus consent voor het voorstel. Hoera!

Overwegen van de zorgen

Tot slot: Zorgen zijn belangrijk om te uiten. In deze laatste stap worden de zorgen gedeeld. Deze worden vervolgens meegegeven als evaluatiecriteria, maar houden het besluit dus niet tegen.

Tips aan de slag te gaan

- Zorg dat alle teamleden het verhaal en de stappen van Consent kennen (deel deze hand-out rond).
- Kies voor het doorlopen van de stappen een facilitator uit het team die affiniteit heeft met het voorzitten van een overleg. Het helpt als je aanleg hebt om een groep aan te sturen en ook tot de orde te roepen.
- Spreek met elkaar af dat de facilitator de ruimte van het team krijgt om strak te sturen.
- Probeer een passende overlegdiscipline te ontwikkelen. Deze vorm van overleggen vraagt soms om je in te houden terwijl je inhoudelijk wel iets wil inbrengen.

Probeer de stappen van Consent eens drie maanden uit.

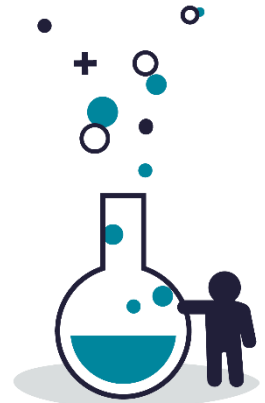
Evalueer dan wat het oplevert om op deze manier besluiten te nemen. Pas de methode aan, zodat hij goed past bij jullie team.

Vergroot je het zelforganiserend vermogen van jouw team(s)!

Zorg voor inzicht en beweging met de TeamQ ZelforganisatieScan

De uitdaging is om een vorm en inrichting van zelforganisatie te vinden die bij jouw organisatie past. Er is namelijk geen standaard blauwdruk die overal werkt. Wel zijn er bewezen ingrediënten voor zelforganisatie die je eigen kan maken om succesvol samen te werken vanuit autonomie en eigenaarschap.

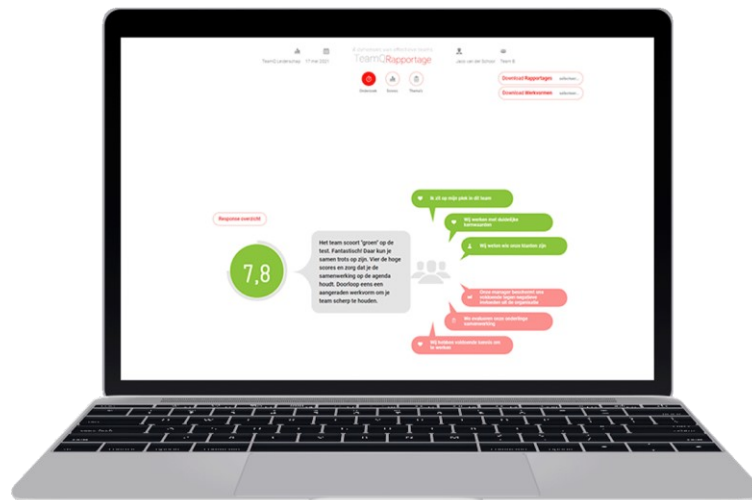
Vanuit onze gezamenlijke kennis en ervaring én in co-creatie met onze klanten gaan wij steeds op zoek naar de volgende stap!

De 5 ingrediënten voor succesvolle zelforganisatie zijn:

1. Helderheid in doelen en kaders
2. Passende rollen en samenwerkafspraken
3. Structuren voor effectief overleggen
4. Procedures voor besluitvorming vanuit eigenaarschap
5. Een werkwijze voor het werken áán de organisatie

Deze ingrediënten kunnen zijn stuk voor stuk een ingang bieden om het functioneren van een zelforganiserend team te verbeteren.

Met de **TeamQ ZelforganisatieScan** weet je waar je team staat en wat je kunt verbeteren.